
Metsäsertifiointin kriteeristön laadinta

PEFC Suomi

Sitratie 7, 00420 HELSINKI
puh: 0400 765 437
fax: (09) 5630 329
sähköposti: office@pefc.fi

Tekijänoikeus

© PEFC Suomi 2008

PEFC Suomi – Suomen Metsäsertifiointi ry omistaa tämän asiakirjan tekijänoikeudet. Asiakirja on saatavilla PEFC Suomen verkkosivulta ja toimistosta.

Tätä asiakirjaa ei saa muuttaa tai hyödyntää kaupallisiin tarkoituksiin ilman PEFC Suomi – Suomen Metsäsertifiointi ry:n lupaa.

Tämän asiakirjan alkuperäinen ja samalla virallinen versio on suomenkielinen. PEFC Suomi – Suomen Metsäsertifiointi ry:n toimittamat käännösversiot ovat ohjeellisia ja niiden sisältöä koskien pätee suomenkielinen asiakirjaversio.

Asiakirjan nimi: Metsäsertifiointin kriteeristön laadinta

Asiakirjan tunniste: PEFC FI 1006:2008

Hyväksyjä: PEFC Suomi Päivämäärä: 10.9.2008

Julkaisuajankohta: 10.9.2008

Sisällysluettelo

1. Johdanto	4
2. Tarkoitus ja soveltamisala	4
3. Viittaukset	4
4. Termit ja määritelmät	4
5. Metsäsertifioinnin kriteeristön laadinta	5
5.1 Kriteeristön laadintatyön käynnistäminen	5
5.2 Metsäsertifioinnin standardiryhmä	6
5.3 Erimielisyyksien ja valitusten käsittely	8
5.4 Kriteeristön laadintatyön valmistuminen	8

1. Johdanto

Tämä standardi on osa suomalaisen PEFC-metsäsertifiointin seitsemän standardin sarjaa, jota edelsi vuosina 1997-1998 laadittujen SMS-standardien ja vuosina 2002-2003 laadittujen FFCS-standardien sarjat. Suomen PEFC-standardit otetaan käyttöön PEFC-jatkohyväksynnän jälkeen standardien käyttöönoton siirtymäajan puitteissa.

Suomen PEFC-standardisarjan muut standardit koskevat metsäsertifiointin sanastoa, toteutusta ja kriteereitä sekä sertifiointitoimintaa ja kriteeristön laadintaa.

Suomen PEFC-standardisarjaa hallinnoi PEFC Suomi - Suomen Metsäsertifiointi ry, jonka omistuksessa standardit ovat.

2. Tarkoitus ja soveltamisala

Tämä asiakirja sisältää PEFC Suomen 10.9.2008 hyväksymän alkuperäisen ja samalla virallisen suomenkielisen version PEFC FI 1006:2008 -standardista. PEFC Suomen toimittamat käännösversiot ovat ohjeellisia ja myös niiden sisältöä koskien pätee suomenkielinen asiakirjaversio.

Standardin suomenkielinen teksti sekä ruotsin- ja englanninkieliset käännökset ovat saatavilla PEFC Suomen verkkosivulta ja toimistosta.

Tämä standardi sisältää vaatimukset metsäsertifiointin kriteeristön laadinnalle.

3. Viittaukset

Suomen PEFC-järjestelmän standardit ovat:

- PEFC FI 1000:2009; Metsäsertifiointin sanasto;
- PEFC FI 1001:2009; Metsäsertifiointin toteutustavat;
- PEFC FI 1002:2009; Ryhmäsertifiointin kriteerit;
- PEFC FI 1003:2009; Metsänomistajakohtaisen sertifiointin kriteerit;
- PEFC FI 1004:2009; Metsäsertifiointin alueelliset toimikunnat;
- PEFC FI 1005:2009; Sertifiointitoiminnan pätevyysvaatimukset ja menettelytavat; ja
- PEFC FI 1006:2008; Metsäsertifiointin kriteeristön laadinta.

4. Termit ja määritelmät

Tässä standardissa sovelletaan standardissa PEFC FI 1000:2009, Metsäsertifiointin sanasto, esitettyjä määritelmiä.

5. Metsäsertifiointin kriteeristön laatiminen

5.1 Kriteeristön laadintatyön käynnistäminen

Suomen PEFC-metsäsertifiointin asettamat vaatimukset metsien hoidolle ja käytölle tarkistetaan metsäsertifiointin standardityöryhmässä, jonka Suomen Metsäsertifiointi ry kutsuu koolle. Määräaikainen tarkistustyö tehdään viiden vuoden välein.

Jos vaatimusten käytäntöön soveltamisessa ilmenee sisällöllisiä lisämäärittelytarpeita, Suomen Metsäsertifiointi ry voi kutsua standardityöryhmän koolle myös määräaikaisten tarkistusten välisenä aikana lisämäärittelyiden valmistelemiseksi.

Suomen Metsäsertifiointi ry kutsuu metsäsertifiointin standardityöryhmään mahdollisimman kattavasti metsien hoidosta ja käytöstä vastuuta kantavia ja kiinnostuneita tahoja kuten metsänomistajia, metsäteollisuustuotteiden valmistuksessa ja markkinoinnissa mukana olevia organisaatioita, ammatti-, yrittäjä-, ympäristö-, kuluttaja- ja nuorisojärjestöjä, metsäntutkimustahoja ja erityisiä kysymyksiä (esim. alkuperäiskansa) edustavia tahoja.

Edellytyksenä standardityöryhmän toiminnalle on, että siihen osallistuu metsien omistajien, puusta tehtävien tuotteiden valmistuksessa ja markkinoinnissa mukana olevien organisaatioiden, metsistä toimeentulonsa saavien sekä metsien aineettomista hyödyistä ja virkistyskäytöstä nauttivien tahojen edustajia.

Suomen Metsäsertifiointi ry antaa metsäsertifiointin standardityöryhmälle toimeksiannon, jossa kuvataan työryhmän tehtävä sekä asetetaan työlle määräaika ja mahdolliset välitavoitteet.

Suomen Metsäsertifiointi ry lähettää kirjallisen kutsun metsäsertifiointin standardityöryhmään kutsuttaville tahoille. Kutsukirjeessä esitetään (i) kutsuun vastaamiselle varattu aika, joka on vähintään kaksi viikkoa, (ii) työryhmän toimeksianto ja standardin laadinnasta Suomen PEFC-metsäsertifiointijärjestelmässä annetut linjaukset, (iii) luettelo standardityöryhmään kutsutuista tahoista ja (iv) tapa, jolla myös muut kuin standardityöryhmään kutsutut tahot voivat ilmoittaa halukkuudestaan osallistua standardin laadintaan.

Suomen Metsäsertifiointi ry tiedottaa aktiivisesti standardin tarkistustyön käynnistämisestä, standardityöryhmän kokoon kutumisesta ja työryhmän työhön osallistumisen mahdollisuudesta.

Kutsuun vastaamiseen varatun ajan tultua täyteen Suomen Metsäsertifiointi ry toimittaa standardityöryhmään osallistumisesta ilmoittaneille tahoille tiedon standardityöryhmän perustavasta kokouksesta, joka pidetään aikaisintaan kahden viikon päästä kokouskutsun lähettämisestä.

5.2 Metsäsertifiointin standardityöryhmä

Toimintaperiaatteet

Metsäsertifiointin standardityöryhmän tulee noudattaa avoimuutta niin työryhmän työhön osallistumista kuin työryhmän työskentelytapoja koskien. Kullakin standardityöryhmään osallistuvalla taholla on yhtäläinen mahdollisuus vaikuttaa työn lopputulokseen.

Standardityöryhmä määrittää itse työskentelytapansa yksityiskohdat.

Edustajansa standardityöryhmään nimennyt taho vastaa edustajansa työstä aiheutuvien kustannusten kattamisesta.

Standardityöryhmän koostumus

Metsäsertifiointin standardityöryhmässä on puheenjohtaja, sihteeri ja jäseniä. Kukin Suomen Metsäsertifiointi ry:n lähettämän kutsun perusteella standardityöryhmään osallistumisestaan ilmoittanut taho nimeää edustajansa ja mahdollisen henkilökohtaisen varaedustajan standardityöryhmään.

Standardityöryhmä päättää työryhmän jäsenistön täydentämisestä työn käynnistyttyä standardityöryhmän jäsenten tekemien ehdotusten pohjalta.

Standardityöryhmä voi perustaa työvaliokunnan ja kutsua asiantuntijoita, tai muuten organisoida standardityöryhmän työtä tarkoituksenmukaiseksi katsomallaan tavalla. Työvaliokunta toimii standardityöryhmän alaisuudessa ja valmistelee esityksiä standardityöryhmälle. Työvaliokunnan puheenjohtajana toimii standardityöryhmän puheenjohtaja ja sihteerinä standardityöryhmän sihteeri. Kutsutuilla asiantuntijoilla on standardityöryhmän kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus, mutta he eivät osallistu päätöksentekoon.

Perustava kokous

Perustavassa kokouksessaan standardityöryhmä (i) käsittelee Suomen Metsäsertifiointi ry:ltä saamansa toimeksiannon ja (ii) tässä asiakirjassa esitetyt linjaukset, joiden mukaisesti standardityöryhmä määrittää työskentelytapansa.

Perustavassa kokouksessa standardityöryhmälle valitaan (iii) puheenjohtaja joko standardityöryhmässä edustettuina olevien tahojen piiristä tai niiden ulkopuolelta. Valittavalla puheenjohtajalla tulee olla hyvä Suomen metsätalouden ja metsäsertifiointin tuntemus sekä kyky organisoida ja johtaa tehokkaasti standardityöryhmää. (iv) Standardityöryhmän sihteeriksi valitaan henkilö, jolla on hyvä tuntemus suomalaisesta PEFC-metsäsertifiointista, muista kestävästä metsätalouden edistämisen työkaluista ja metsäsertifiointin yhtymäkohdista metsätalouden muihin järjestelmiin.

Perustavan kokouksen puheenjohtajana toimii Suomen Metsäsertifiointi ry:n nimeämä henkilö siihen asti, kunnes standardityöryhmä on valinnut itselleen puheenjohtajan.

Päätöksenteko

Standardityöryhmä toimii yhteisymmärryshakuisesti, mikä tarkoittaa, että se noudattaa työskentelytapoja, jotka tukevat työryhmän jäsenten välisen yhteisymmärryksen muodostumista. Työryhmän työ perustuu jäsenten väliseen avoimeen mielipiteiden vaihtoon yhteisymmärryksen saavuttamiseksi. Työryhmä voi hankkia asian ratkaisuun vaikuttavia lisätietoja työryhmän ulkopuolisilta asiantuntijoilta.

Työryhmän jäsenten, sen käyttämien asiantuntijoiden ja työryhmän ulkopuolisilta tahoilta saadut näkemykset käsitellään työryhmässä avoimesti ja työryhmän ulkopuolisilta tahoilta saatuihin näkemyksiin annetaan työryhmän vastaukset.

Jos työryhmä ei saavuta työryhmässä käytyjen keskusteluiden puitteissa yhteisymmärrystä, asian käsittelyä jatketaan jäljempänä kohdassa 4 tarkoitetussa lautakunnassa.

Standardityöryhmän kokouksista laaditaan pöytäkirja, jonka allekirjoittavat kokouksen puheenjohtaja ja sihteeri. Pöytäkirja lähetetään työryhmän jäsenille ennen seuraavaa kokousta, jossa pöytäkirja tarkastetaan ja hyväksytään. Kokouksessa käsiteltyjen asioiden ja tehtyjen päätösten lisäksi pöytäkirjaan sisällytetään perustellut näkemykset, joiden kirjaamista pöytäkirjaan näkemyksen esittäjä on vaatinut.

Hyväksytty pöytäkirja toimitetaan Suomen Metsäsertifiointi ry:lle, joka julkaisee pöytäkirjan standardityöryhmän toiminnasta kertovilla internet-sivuilla viivytyksettä.

Toimintasuunnitelma

Metsäsertifiointin standardityöryhmä laatii työlleen toimintasuunnitelman. Standardityöryhmä toimittaa toimintasuunnitelman tiedoksi Suomen Metsäsertifiointi ry:lle, joka varmistaa, että toimintasuunnitelma kattaa työryhmään osallistumista koskevassa kutsussa kuvatun toimeksiannon ja tässä asiakirjassa esitetyt vaatimukset standardityöryhmän työlle.

Standardityöryhmän tulee tiedottaa Suomen Metsäsertifiointi ry:lle välittömästi, jos toimintasuunnitelman sisällössä tai toimeksiannon toteutuksen aikatauluissa ilmenee olennaisia muutoksia tai poikkeamia suunnitellusta. Standardityöryhmän tulee ottaa huomioon Suomen Metsäsertifiointi ry:n mahdollisesti antama palaute toimintasuunnitelman toimeksiannonmukaisuudesta.

Standardityöryhmän toimintasuunnitelman tulee sisältää (i) kuvaus toimintatavoista, joiden mukaisesti toimeksianto toteutetaan sekä työn toteutuksen aikataulutuksesta välitavoitteineen, (ii) kokousten koolle kutsumisen ja teknisen järjestämisen, esitysten ja luonnosten valmistelun sekä työryhmän sisäisen viestinnän käytännöt, (iii) viestintäsuunnitelman, jossa kuvataan muun muassa julkisten seminaarien, standardityöryhmän työhön osallistumattomille tahoille ja yleensäkin julkisuuteen suunnattavan ulkoisen viestinnän ja standardiluonnosten yhteensä vähintään 60 päivää kestävä kaikkien avoimen julkisen kommentoinnin käytännöt ja järjestelyt, (iv) kirjallisina standardityöryhmän jäseniltä saatujen ja työryhmän ulkopuolisten tahojen standardityöryhmälle tiedoksi saattamien näkemysten käsittelymenettelyt ja niihin vastaamisen periaatteet sekä (v) esitys standardiluonnoksen testaamiseksi, jotta luonnoksessa esitettyjen näkemysten soveltamiskelpoisuus käytäntöön varmistuu.

Standardityöryhmän tulee sisällyttää testausta koskevaan esitykseen kuvaus standardiin esitettyjen muutosten vaikutuksista metsäsertifioinnin tiedonkeruun käytäntöihin ja perusteltu arvio testauksen tarpeellisuudesta.

Suomen Metsäsertifiointi ry vastaa standardityöryhmän tarpeelliseksi katsoman testauksen toteuttamisesta ja tiedottaa testauksen tuloksista standardityöryhmälle, joka päättää testauksen tulosten pohjalta standardiesitykseen mahdollisesti tehtävistä muutoksista.

Standardityöryhmän tulee tiedottaa toimintasuunnitelmastaan, työn edistymisestä ja kommentointimahdollisuuksista julkisesti. Standardityöryhmä vastaa itse omasta tiedottamisestaan ja on tässäkin suhteessa riippumaton Suomen Metsäsertifiointi ry:stä.

5.3 Erimielisyyksien ja valitusten käsittely

Standardin sisältöä koskevat erimielisyydet sekä standardityöryhmän toimintaa ja menettelytapoja koskevat valitukset käsitellään lautakunnassa, jossa on puheenjohtaja ja kaksi muuta jäsentä.

Suomen Metsäsertifiointi ry nimeää lautakunnalle riippumattoman puheenjohtajan. Erimielisyystapauksen osapuolet nimeävät lautakuntaan tapauskohtaisesti yhden jäsenen.

Erimielisyyden tai valituksen käsittelyä koskeva kirjallinen pyyntö osoitetaan Suomen Metsäsertifiointi ry:lle, josta asiaan liittyvä aineisto toimitetaan välittömästi lautakunnan puheenjohtajalle, jonka tulee viipymättä käynnistää asian käsittely.

Käsittelypyyntöön tulee sisältyä (i) käsittelyä pyytävän hakijan nimi ja yhteystiedot, (ii) vaatimus ja sen perusteet, (iii) aineisto, joihin hakija vaatimuksensa perustaa ja (iv) mahdollinen muu hakemuksen käsittelyn kannalta tarpeellinen aineisto. Pyyntöön on allekirjoitettava hakemus.

Lautakunta antaa päätöksensä kirjallisena ja sen allekirjoittavat lautakunnan puheenjohtaja ja jäsenet. Päätös sisältää lyhyen selostuksen asiasta, perustelut sekä lopputuloksen, johon lautakunta on asiassa päätenyt. Lautakunta antaa päätöksensä tiedoksi standardityöryhmälle. Lautakunnan päätös on lopullinen.

Lautakunnan on ratkaistava sen käsiteltäväksi saatetut asiat ennen kuin standardityöryhmä hyväksyy standardin lopullisen luonnosversion.

Kukin asianosaisista vastaa asian käsittelystä lautakunnassa heille itselleen aiheutuneiden kustannusten kattamisesta.

5.4 Kriteeristön laadintatyön valmistuminen

Kun metsäsertifioinnin standardityöryhmä on saanut toimeksiantonsa valmiiksi, työryhmä luovuttaa laatimansa metsien hoidon ja käytön vaatimukset sisältävän standardiluonnoksen ja sen laadintaa koskevan muun aineiston, joka sisältää myös kuvauksen työryhmän toiminnasta standardin asettamista koskevien vaatimusten toteutumisen arvioimiseksi, Suomen Metsäsertifiointi ry:lle, joka julkistaa standardiluonnoksen.

Suomen Metsäsertifiointi ry tekee päätöksen standardityöryhmän toimittaman lopullisen luonnosversion hyväksymisestä ja julkistaa hyväksytyyn standardiin.